

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2021-0084

Klageren: XX
2720 Vanløse

Indklagede: Movia
CVR-nummer: 29 89 65 69

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. grundet manglende check ind på rejsekort

Parternes krav: Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften, og gør gældende, at sønnen ledte efter en stander til ekstra-check ind, men der var hverken information ved stoppestedet eller i selve bussen om, hvorledes man skulle forholde sig under Corona, når man skulle checke flere ind på rejsekort, når chaufføren sad bag en skærm, og fordørene var lukkede.

Indklagede fastholder kontrolafgiften

Ankenævnets sammensætning: Nævningsformand, landsdommer Tine Vuust
Gry Midttun
Torben Steenberg
Helle Berg Johansen
Susanne Beyer Svendsen

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 10. november 2021 truffet følgende

AFGØRELSE:

Movia er berettiget til at opretholde kravet om betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Beløbet skal betales til Movia, der sender betalingsoplysninger til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

-oOo-

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

-oOo-

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren og hans søn skulle rejse med buslinje 2A den 1. april 2021 fra stoppestedet Tesdorpsvej, som bussen forlod kl. 12:00:56.

Bussens GPS:

Linie	Tur	Fra	Til	Stop	StopNavn	PlanAfg	Forv.Ank	Forv.Afg	Fakt.Ank	Fakt.Afg	Opdateret	Status	Bus	CS	Forsinkelse	Ophold
2A	71	Tingbjerg, Gavlhusvej	Refshaleen	707	Tesdorpsvej	12:00	12:00:29	12:00:33	12:00:42	12:00:56	12:00:57	Realtid	1870	1	56	14

Der var tre stoppesteder forinden steget kontrollører om bord.

Ifølge klageren skulle sønnen, der har et rejsekort, checke dette ind for dem begge. Det var grundet Corona-restriktioner ikke muligt at stige ind ad bussens fordør, så efter påstigning ledte sønnen efter en ekstra-check ind-stander, men kom tilbage til klageren og fortalte, at han ikke kunne finde nogen. De snakkede om, hvorvidt de skulle lede videre, kontakte chaufføren, næste gang bussen holdt, eller stige af bussen ved næste stop. Men få sekunder inden bussen holdt, fik sønnen øje på nogle kontrollører, der kiggede dem an, og han blev så befippet at han checkede sit rejsekort ind. Klageren bad sønnen om at checke ud igen, men inden han nåede så langt, bad kontrolløren om klagerens ID uden at fortælle ham hvorfor, og klageren blev derefter pålagt en kontrolafgift.

Movia har oplyst, at bussen forlod stoppestedet kl. 12.00:56, og på samme tidspunkt er der registreret check ind på klagerens søns rejsekort. Kontrolafgiften til klageren blev påbegyndt kl. 12:01:26 og afsluttet kl. 12:02:37. Kontrolløren noterede på kontrolafgiften, at klageren steg om bord på bussen og blot stillede sig i midten af bussen uden at foretage sig yderligere:

Udstedt dato/tid	01-04-2021 12:02:37
Stået af	01-04-2021 12:07:11
Passager tal	13
Kontrol spørgsmål stillet	Ja
Kunden har forespurgt chauffør	Nej
Jeg har forespurgt chauffør	Nej
Kort inddraget	Nej
Årsag	Ingen billet fremvist
Bemærkning	Går ind i bussen og stiller sig på midten, da jeg spørg om billet siger han at han gerne vil checke ind Navn fødselsdato adresse
Id forevist	Uden ID

Klagerens søns rejsekorthistorik:

125	01-04-2021 12:00	Linje : 2A Tesdorpsvej/Godthåbsvej	12:23	Linje : 2A Christianshavn St.	-6,60	38,78
Aktivitet	Type	Dato / Tid	Sted			
277	Check ind	01-04-2021 12:00:56	Tesdorpsvej/Godthåbsvej			
278	Check ud	01-04-2021 12:23:58	Christianshavn St.			
Normalpris						
Betal for : Afstand			1 x Barn	8,25		
			2 zoner			
Rabat						
KL	12:00					-1,65
Total	Alle priser er i kr.					6,60

Klageren anmodede efterfølgende Movia om at frafalde kontrolafgiften, hvorfor Movia sendte sagen i høring hos kontrolløren, der oplyste følgende:

”Jeg mener kunden rejste med sin søn den pågældende dag, drengen checkede ind på sit rejsekort, efterfølgende stod de begge cirka midten af 2a bussen. Jeg husker at drengen, fortæller faren at han skal checkes ind, dog var faren ignorerende og begyndte at snakke videre, mens de stod ved midten af bussen. [kollegaen] var med til at observere dette. Der var ingen kontakt til chaufføren, fra kundens side. De stiger på og stiller sig cirka i midten af bussen efterfølgende. Der er cirka gået 40-60 sekunder efter kundens påstigning til kontrollen. (bussen var kørende på tidspunktet) Jeg husker ikke hvilket stop kunden stiger på, vi stod i bussen og observerede alt fra kunden gik ind i bussen til selve afgift situation. Jeg forstår godt kunden ikke forstod, at han var i gang med at få en afgift. Gentagende gange snakkede han over mig og lod mig ikke snakke til ham. Generelt talte kunden rigtig grimt og var uhøflig. Endda efter vi gik ud af bussen, råbte kunden af os og sagde vi var nogle svin.”

Herefter fastholdt Movia kontrolafgiften.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE:

Således som sagen foreligger oplyst med de tekniske logs fra henholdsvis bussens GPS, klagerens søns rejsekort og kontrolafgiften, kan ankenævnet ikke lægge klagerens oplysninger om det passede til grund.

Ankenævnet har herved lagt vægt på, at klagerens søns rejsekort blev checket ind kl. 12:00:56, på samme tid som bussen forlod stoppestedet Tesdorpsvej, hvorfor dette ikke skete, få sekunder inden bussen holdt ved næste stoppested, som klageren gør gældende.

Ankenævnet har videre lagt vægt på, at kontrolafgiften blev påbegyndt 27 sekunder efter bussens afgang fra stoppestedet Tesdorpsvej, og at kontrolløren noterede på kontrolafgiften, at klageren efter ombordstigning blev stående midt i bussen.

Som følge af det anførte finder ankenævnet, at klageren ikke udfoldede rimelige bestræbelser på at blive checket ind på sønnens rejsekort straks efter ombordstigning, som rejsereglerne foreskriver. Ankenævnet bemærker, at check ind af klageren kun kunne ske med chaufførens bistand.

Herefter finder ankenævnet, at kontrolafgiften til klageren blev pålagt med rette, og at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, at kontrolafgiften skal frafaldes.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge lov om trafikkselskaber nr. 323 af 20/03/2015 § 29 kan selskaberne udstede kontrolafgifter til passagerer, som ikke foreviser gyldig rejsehjemmel.

I de dagældende fælles landsdækkende rejseregler fra 1. januar 2020 præciseres hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift.

Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 750 kr. for voksne.

Passagerer, der rejser alene på andres rejsekort personligt eller med en anden kundetype, end passageren er berettiget til, rejser uden gyldig rejsehjemmel. Kortindehaveren skal altid selv være checket ind på kortet på de rejser, hvor et rejsekort personligt benyttes.

Pkt. 2.4. Kunden skal have gyldig rejsehjemmel ved indstigning herunder sikre sig, at rejsekortet er korrekt checket ind.

Pkt. 2.4.2. For alle transportmidler, hvor check ind foregår inde i transportmidlet, gælder, at kunden skal checke ind straks efter påstigning.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

”Min søn og jeg steg på bussen Skærtorsdag ved middagstid. Vi skulle til Forum, hvorfra vi skulle skifte til Metro. Min søn havde rejседokument i form af rejsekort, ved hvilket han, efter hensigten, skulle stemple både sig selv og undertegnede ind. Jeg er for nylig blevet bekendt med forholdet i busserne omkring adgangsbeğręnsning til buschauffør, men har i to rejsetilfælde (selvom jeg dog ikke ofte rejser med bus og tog), kunnet tjekke rejsekort via de i bussen placerede scannere. Vi steg altså ombord på bussen, og min søn begyndte straks at lede efter en scanner, han kunne bruge til at scanne to personer ind med. Han fandt ingen og kom hen til mig og fortalte, at han ikke kunne finde virksomme scannere til dobbelt-tjek-ind. Bussen var netop sat i gang fra vores afgangssted, og vi drøftede nu muligheden for den videre færd. Jeg sagde til min søn, at vi havde tre muligheder: Dels at kigge en ekstra gang, grundigt, efter en virksom scanner, derefter evt. konsultere chaufføren ved at spørge bag den arrangerede barriere imod samme chauffør. Vi kunne også vælge at stå af ved næste stoppested, da det jo ikke virkede så ligetil det hele. Jeg kommanderede min søn rundt i en fart for at konsultere virksomme scannere. Igen konstaterede han ingen brugbare scannere, og jeg ventede nu på, at bussen skulle holde ved næste stop, så jeg dér kunne rådføre mig med chaufføren - altsammen efter devisen om, at chaufføren ikke skal forstyrres under kørsel. Imedens vi nu gjorde ophold i få sekunder indtil bussen stoppede ved næste stoppested, fik min søn øje på jeres kontrolfolk, som stod og kiggede ham an. Befippet over denne opdagelse skyndte han sig at scanne sig selv ind ved nærmeste "enkeltmands"-scanner, som der jo var masser af. Jeg sagde til min søn, at han skulle stemple ud igen, indtil vi havde konsulteret chaufføren. Inden min søn nåede at reagere på dette, og inden at bussen sekunder senere gjorde holdt, henvendte jeres kontrolfolk sig til os med henblik på legitimation. De fortalte ikke deres ærinde med at adspørge om legitimation, men eftersom de stod op og ned ad os og havde kunnet overvære hele vores adfærd inklusive samtale, forestillede jeg mig naturligvis intet andet end et tjek for at verificere, om vi eventuelt var "vane-snydere" i offentlige transportmidler. Der var ingen formidling fra jeres kontrolfolk, men jeg ven tede roligt på, at de ville komme frem til konklusion om to passagerer, som aldrig, aldrig, aldrig kører som gratister. Efter en rum tid fik jeg så pludselig stukket en note med kontrolafgift i hånden, hvorefter jeres to kontrolfolk forlod bussen. Til mit forbavsede spørgsmål om, at min søn og jeg jo var i gang med en slags indtjeknings-proces, nåede de dog lige at udbryde, at vi jo bare stod dér.....??? Stod dér....? Javel, uden fornødne scannere til dobbelt-tjek-ind, var vi blevet sat i en situation, hvor vi som minimum måtte vente til næste stop, hvor chaufføren evt.kunne gøre os klogere på vores muligheder, eller hvor vi, hvis muligheder for tjek-ind viste sig ikke at være til stede, kunne stige af. Jeres kontrolfolk, som stod ret op og ned ad os, kan ikke have undgået at høre og se vores kvaler og forsøg på at tjekke ind. I lyset af denne episode finder jeg det selvsagt aldeles urimeligt at skulle betale kontrolafgift. Jeg forventer naturligvis, at I behandler denne sag med fornøden konduite, da den allerede har kostet mig unødigt tid og ærgrelse. Jeg er en meget retskaffen borger, og forventer reciprok adfærd fra ordensinstanser. En adfærd, jeg desværre ikke blev mødt med pågældende, højhellige Skærtorsdag af jeres kontrolfolk.

Jævnfør ovennævnte beskrivelse vedrørende hændelsesforløb forkommer det mig overraskende urimeligt, at jeg stadigvæk takseres som trafiksynder med pålæg om betaling.

Det forekommer mig aldeles absurd, at Movia ikke kan se, at de forhold, jeg og andre er blevet budt i forbindelse med corona-restriktionernes isolerende afskærmning af chauffører, samtidig med dårligt faciliterende forhold for automatisk indstempning, jo nærmest har fungeret som en fælde for stakkels passagerer - heriblandt undertegnede.

Jeg har vitterligt intet bud på, hvordan min situation i bussen, den pågældende Skærtorsdag, kunne have været undgået med de muligheder, eller snarere mangel på samme, som Movia har budt deres passagerer. Man kan da ikke som ansvarligt trafikselskab byde folk indenfor, velvidende at det er en fælde, de er på vej ind i!!”

Indklagede anfører følgende:

”Rejsekort

Et rejsekort kan bruges til at betale for rejser. Det kan ske ved at kortet tankes op med penge, og der efter hver rejse trækkes et beløb afhængig af den specifikke rejse. Et rejsekort kan ikke anvendes, hvis saldoen på kortet ved rejsens start ikke mindst svarer til forudbetalingen.

Et rejsekort skal checkes ind ved rejsens start og checkes ud ved rejsens afslutning. Manglende check ind ved påstigning bevirker, at kortihænderen rejser uden gyldig rejsehjemmel og dermed vil kunne blive pålagt en kontrolafgift jf. de gældende rejsekort Kortbestemmelser.

Check ind af flere rejsende på rejsekort i busser kan kun ske med chaufførens medvirken (undtaget herfra er linje 5C). Hvis man har brug for at tage ekstra personer med på et rejsekort i en bus, skal man derfor bede chaufføren om at checke en ekstra ind.

Det er kundens eget ansvar at sikre sig, at rejsekortet er korrekt checket ind med det korrekte antal rejsende.

Baggrund for kontrolafgiften

Kontrollørerne stiger den 01.04.2021 om bord linje 2A ved stoppestedet Rønnebærvej. Klager stiger på bussen tre stop efter ved stoppestedet Tesdorpfvej, hvor bussen befinder sig i tidsrummet 12:00:42-12:00:56.

Linie	Tur	Fra	Til	Stop	StopNavn	PlanAfg	Forv.Ank	Forv.Afg	Fakt.Ank	Fakt.Afg	Opdateret	Status	Bus	CS	Forsinkelse	Ophold
2A	71	Tingbjerg, Gavilhusvej	Refshaleøen	707	Tesdorpfvej	12:00	12:00:29	12:00:33	12:00:42	12:00:56	12:00:57	Realtid	1870	1	56	14

Kontrollørerne, som i forvejen befinder sig i bussen, observerer klager samt klagers søn stige på bussen. Ved deres påstigning checker klagers søn ind, men klager gør intet. Kontrollørerne overhører klagers søn fortælle klager, at han skal checkes ind. Klager reagerer ikke på dette, men går ind i bussen og stiller sig omkring midten.

Da bussen forlader stoppestedet påbegyndes billetkontrollen. Klager kan i den efterfølgende kontrolsituation ikke fremvise gyldig rejsehjemmel og der bliver kl. 12:02:37 udstedt en kontrolafgift.

Kontrollørerne har i forbindelse med kontrolsituationen noteret:

Bemærkning
Går ind i bussen og stiller sig på midten, da jeg spørg om billet siger han at han gerne vil checke ind Navn fødselsdato adresse

Movias kommentarer og afgørelse

Den 12.04. 2021 modtager Movia en indsigelse fra klager. Sagen sendes i høring hos kontrollørerne, som svarer:

"Jeg mener kunden rejste med sin søn den pågældende dag, drengen checkede ind på sit rejsekort, efterfølgende stod de begge cirka midten af 2a bussen. Jeg husker at drengen, fortæller faren at han skal checkes ind, dog var faren ignorerende og begyndte at snakke videre, mens de stod ved midten af bussen. XX var med til at observere dette. Der var ingen kontakt til chaufføren, fra kundens side. De stiger på og stiller sig cirka i midten af bussen efterfølgende. Der er cirka gået 40-60 sekunder efter kundens påstigning til kontrollen. (bussen var kørende på tidspunktet) Jeg husker ikke hvilket stop kunden stiger på, vi stod i bussen og observerede alt fra kunden gik ind i bussen til selve afgift situation. Jeg forstår godt kunden ikke forstod, at han var i gang med at få en afgift. Gentagende gange snakkede han over mig og lod mig ikke snakke til ham. Generelt talte kunden rigtig grimt og var uhøflig. Endda efter vi gik ud af bussen, råbte kunden af os og sagde vi var nogle svin."

Kontrolløren har i kontrolsituationen noteret :

Da vi gik ud af bussen, stak kunden hoved ud og sagde vi var nogle svin!	██████	01-04-2021 12:06:12
--	--------	---------------------

Vi kan se, at bussen forlader stoppestedet kl. 12:00:56. Kontrolafgiften er udstedt kl. 12:02:37 og kontrolsituationen har taget 1 minut og 11 sekunder. Kontrolsituationen starter derfor kl. 12:01:26, hvilket er 30 sekunder efter bussen har forladt stoppestedet. Movia finder dette underbygger kontrollørens observation samt høringsvar.

Corona-restriktioner på tidspunktet for kontrolafgiftens udstedelse betød, at fordøren var lukket for påstigning og de forreste sæder bag chaufføren var spærret. Man kunne dog stadig kommunikere med chaufføren og checke flere ind på sit rejsekort ved at tage kontakt til chaufføren.

Det fremgår af de Fælles Landsdækkende Rejseregler, at chaufføren ikke udfører egentlig billetkontrol, men kan foretage stikprøvekontrol. En passager skal selv sikre sig, at rejsekortet er checket korrekt ind. Det er ikke sket i dette tilfælde og Movia fastholder på baggrund af den manglende gyldige rejsehjemmel, detaljerne omkring afgiften samt kontrollørens bemærkninger, at kontrolafgiften er givet på korrekt grundlag.

Det er ikke en betingelse for at pålægge en kontrolafgift, at en passager bevidst har forsøgt at unddrage sig betaling for rejsen, men hvorvidt der kan fremvises gyldig rejsehjemmel på forlangende. Movia har ingen mulighed for at vurdere, om den manglende gyldige rejsehjemmel efter klagers påstigning skyldes bevidst snyd, misforståelse eller forglemmelse.

Det er et område med stor mulighed for omgåelse af passagerens pligt til at sørge for betaling af sin rejse, hvis det accepteres, at en passager ikke skal kunne vise gyldig rejsehjemmel på kontrollørens forespørgsel efter bussen har forladt stoppestedet.

Vores kontrollører tager hensyn til forskellige omstændigheder i forbindelse med kontrollen i bussen. Det kan for eksempel være hensynet til bagage, barnevogne, bemærkninger fra chaufføren eller udfordringer med rejsekortet. I den pågældende situation finder Movia ikke, at der foreligger sådanne omstændigheder der forklarer eller retfærdiggør, at klager ikke kan fremvise en gyldig billet på kontrollørens forespørgsel. Movia finder ikke, at klager har taget de fornødne skridt for at være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel og fastholder derfor kontrolafgiften. Der foreligger efter Movias opfattelse ikke særlige omstændigheder, der kan begrunde, at Movia skal frafalde kontrolafgiften."

Hertil har klageren svaret:

"En kommentar til Movias afviste appel om bøde fritagelse må herfra blive ligeså vedholdende som Movias insisteren på det modsatte: Jeg har ingen forståelse for at bliver erklæret som "gratist", når sigtet herfra længe før påstigning af bus 2A på den famøse Skærtorsdag og, efter Movias skøn, betragtelig tid efter påstigning var at stemple ind som betalende passager. Movia havde på mærkværdig vis ikke fundet det relevant ved bustoppested at informere passagerer om de forhindringer, en bustur i coronaens tegn kunne forårsage. Fuldestgørende information i en tydelig undtagelsestilstand ville kunne eliminere tvivl og rådvildhed, som den min søn og jeg blev omgærdet af. Den manglende information omkring den ikke-eksisterende mulighed for dobbelt-indtjekning blev fulgt op af lignende mangel på information inde i selve bussen. Efterladende passagerer, som bliver fanget bag de lukkede døre i en kørende bus, uden information om den komplette mangel på tjek-ind-standere og evt. opfølgende instruks om, hvordan chaufføren kan kontaktes bag en

tydelig hold-afstand-afskærmning ville være oplagt at fordre fra et busselskab i en sådan situation. Den ene forbavsende erfaring efter den anden mødte os altså som passagerer, og det er klart, at enhver sådan overraskende erfaring afstedkommer selvstændig refleksion om mulige næste skridt, når Movia ikke selv klart faciliterer nogen form for anvisning udi det, grundet corona-situationen, afvigende regelsæt for buskørsel. Hvordan råbes en chauffør an på flere meters afstand bag en afskærmning? Fordøre var lukkede ved påstigning, så kontakt med chauffør, som jo tydeligvis var den eneste mulighed for dobbelt tjek-ind, forekom uvelkommen. Den gammelkendte regel om, at buschauffør ikke bør forstyrres under kørsel, og som min søn og jeg efterfulgte, bidrog naturligvis ikke til fremskyndelse af tjek-ind.

I stedet for en undskyldning for at bringe passagerer i ubekvem vildfarelse, udnyttes egne horrible mangelfuldheder til at afkræve bøder. Dette forekommer mig helt absurd.”

Til dette har Movia anført:

”Det fremgår af det vedhæftede, at klagers søn checker sit rejsekort ind kl. 12:00:56. Det er samme tidspunkt som bussen forlader stoppestedet, hvilket underbygger kontrollørens hørings svar ”drengen checkede ind på sit rejsekort. Jeg husker at drengen, fortæller faren at han skal checkes ind, dog var faren ignorerede og begyndte at snakke videre, mens de stod ved midten af bussen. XX var med til at observere dette. Der var ingen kontakt til chaufføren, fra kundens side. De stiger på og stiller sig cirka i midten af bussen efterfølgende. Der er cirka gået 40-60 sekunder efter kundens påstigning til kontrollen”.

.....

Klagers søn checker ind i samme øjeblik bussen forlader stoppestedet dvs. umiddelbart efter påstigning, hvilket kontrollørerne også observerer. Vi kan derfor ikke genkende at klagers søn først checker ind under kørslen efter at have ledt efter en stander og før bussen når det næste stoppested.”

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævningsformand